

NETWERKCAFÉ VOOR FANS EN FRISKIJKERS HET VLOETHEMVELD 7 MEI 2017

VERSLAG

1 AANWEZIGEN

Aan het netwerkcafé namen 58 fans van het Vloethemveld deel.

2 WELKOM

Schepen Heidi Vanhaeverbeke heette de aanwezigen welkom:

- *Welkom aanwezigen, gidsen, omwonenden en fans van het Vloethemveld.*
- *Welkom op dit eerste netwerkcafé van het Vloethemveld.*
- *We zijn hier vandaag samen om elkaar te leren kennen en om frisse ideeën uit te wisselen om het onthaal van het Vloethemveld, en vooral van de natuur- en erfgoedsite, verder vorm te geven.*
- *De droom van de gemeenten Zedelgem en Jabbeke, de VLM en het Agentschap voor Natuur en Bos is om binnen de Natuur- en erfgoedsite, dit is de zone met de groene barakken en de barakkenstraat, van 35 ha groot, het verhaal van het Vloethemveld tot leven te laten komen voor het publiek .*
Vloethemveld is immers een echte natuurparel met een geschiedenis om nooit te vergeten. Een plek om te koesteren en van te genieten.
- *Het Agentschap Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij, buurgemeente Zedelgem en wijzelf hebben hiervoor de voorbije jaren het kader uitgewerkt waarbinnen het onthaal vorm kan krijgen. Alle ideeën en frisse inzichten over hoe we dit best vorm geven, willen we vandaag ook van jullie horen.*
- *Wat zo bijzonder is aan het Vloethemveld, welke Europese topnatuur we hier moeten behouden en koesteren, wat er te beleven is, hoe we onze droom graag willen uitbouwen en hoe we op het terrein*

al stap voor stap werk maken van een natuurgebied vol beleving, wordt jullie nu toegelicht door Hannah Van Nieuwenhuysse van het ANB en Liesbeth Gellinck van de VLM.

- *Na hun toelichting gaan we samen aan de slag en willen we samen ideeën uitwisselen over hoe we het onthaal in het Vloethemveld kunnen vorm geven.*
- *Veel inspiratie en frisse ideeën, ik ben benieuwd.*

3 10 WEETJES

Aan de hand van deze powerpoint presentatie lichten Hannah Van Nieuwenhuysse (projectleider bij ANB) en Liesbeth Gellinck (projectleider bij VLM) 10 weetjes van het Vloethemveld toe. Daarin stonden ze ondermeer stil bij de reeds afgelegde weg en het reeds uitgewerkte kader waarbinnen het onthaal voor de natuur- en erfgoedsite vorm kan krijgen.

4 PROEFSESSIES

Na de toelichting kregen de aanwezigen de kans om mee te denken hoe het onthaal voor de natuur- en erfgoedsite verder vorm kan krijgen. Onderstaand worden de resultaten van de verschillende groepen weergegeven. Het verslag geeft een neerslag van alle verzamelde ideeën. Binnen het verder proces wordt de haalbaarheid van deze ideeën verder afgetoetst.

4.1 GROEP 1

4.1.1 Deel 1: De geheimen van het Vloethemveld

Deze groep had in het eerste deel de kans om nog meer te weten te komen over de toekomstplannen voor het Vloethemveld. Hierbij gingen zij in gesprek met Liesbeth Gellinck die meer toelichting gaf over de historiek van en de plannen voor het Vloethemveld.

4.1.2 Deel 2: Het onthaal in de natuur- en erfgoedsite in 2025?

- **Kenmerken**

- Filmmuseum Letland
- DVD, Film: anecdotes, verhalen
- Tentoonstelling. Info rijksarchief over andere kampen.
- Duidelijke info
- Verslagen rode kruis meenemen.
- Evenwicht bezoek en behoud van de natuur

- Link met Vossenbarm, sint Jans Hospitaal.
- Rust
- Verhaal baltische gevangenen
- Gagel, gruit.
- Vikweek geschiedenis.
- Rolstoeltoegankelijk.
- Duidelijke informatie.
- Link maken met ontheemden, displaced persons, surrendered persons versus krijsgesvangenen, andere werkkampen in België die grotendeels zijn verdwenen, conventie van Genève.
- Visuele informatie over de diversiteit van het gebied vanop een uitkijkpunt.
- Film onthaal over toestand wederopbouw van Europa na WO II.
- Barakken nabij Bocca: bruikbaar als tentoonstellingsruimte of info volgens 3 ruimtes: opsluiting krijsgesvangenen, soldaat, esten, hoge officieren, ...
- **Aandachtspunten**
 - Respect voor het bestaande
 - Verkeersveiligheid oversteek speelbos, diksmuidse Heirweg
- **Aanbod bezoeker**
 - Bezoek rond verschillende thema's: bv. eetbare planten, gezondheid, vrijetijdsbesteding
- **Wie betrekken?**
 - Jonge mensen, Rijksarchief, Legermuseum, YMCA België, Europahuis, Erfgoedverenigingen, Belgisch leger, vrijwilligers, landbouwers, jagers

4.2 GROEP 2

4.2.1 Deel 1: Het onthaal in de natuur- en erfgoedsite in 2025?

- **Kenmerken**
 - Mogelijkheid om laarzen te huren.
 - Duidelijk afspraken, gedragsregels wanneer men het gebied binnengaat (houden aan leidband, niet roken)
 - Duidelijke informatie over: openinguren, rondleidingen, kaart met de toegankelijke wegen, deelzones van het gebied, ontwikkelingen van het gebied
 - Informatie over de gidsen, wanneer, waar en hoe?
 - Informatie ook op kindermaat
 - Duidelijke bewegwijzering vanaf de parking
 - Kaart met wandelroutes
 - Foto's van hoe de kunstwerken er hebben uitgezien
 - Toezicht in de site, geen vrij bezoek
 - Kledingadvies: aangepast schoeisel
 - Groepsgrootte beperken van bezoeken
 - Openstelling op vaste dagen, uren onder begeleiding

4.2.2 Deel 2: Hoe ziet de vrijwilligerswerking, de vrijwilliger er uit, ?

- De vrijwilliger kent het gebied en geeft de juiste informatie. De vrijwilliger staat positief t.o.v. het Vloethemveld.
- De vrijwilligers werken in verschillende groepen rond rondleidingen, logistiek, ontvangst, ...
- De vrijwilliger houdt de website up to date, deze website is gekoppeld aan Westtoer en de website van de gemeenten.
- De vrijwilliger weet goed waarom de natuur wordt beschermd en geeft hier informatie over;
- De vrijwilligers krijgen permanente opleiding.
- De vrijwilligers worden begeleid vanuit de gemeenten en krijgen specifieke taken toegewezen.
- De vrijwilligers staan in voor het secretariaat, telefoon, papierwerk en de boekhouding.
- De vrijwilliger ontvangt de bezoekers voor de gegendste tour en geeft hen al een introductie eventueel met filmpje.
- De vrijwilligers steken structuur in de ontvangst.
- De vrijwilligers ontvangen parallel verschillende groepen.
- De vrijwilligers die gidsen zijn gespecialiseerd in natuur, erfgoed, veiligheid, een bepaald thema.
- De vrijwilligers helpen bij beheer, bv. draad controleren. Hierrond moet worden afgesproken met de gemeente, ANB.
- Er is een basissturing, opvolging nodig vanuit de gemeenten.

4.3 GROEP 3

4.3.1 Deel 1: Het onthaal in de natuur- en erfgoed site in 2025?

- **Kenmerken**
 - Uitnodigend voor kinderen
 - Interactief cfr. Flanders Field
 - Multimediaal
 - Vrije wandeling tijdens de open dagen
 - Vrije toegang tot het gebied versus toegang altijd met gids in beperkte groep.
 - Educatieve uitstappen
 - Didactisch
 - Duidelijk onthaal en bewegwijzering, voldoende richtingaanwijzingen, ook kindvriendelijk, speels.
 - Rust behouden, niet TE druk!
 - Uitgangspunt: respect voor de bewoners. Nadruk ligt eerst op natuur en dan op erfgoed. Wij zijn de bezoekers.
 - Natuur behouden zoals het nu is. Niet te strakke wandelpaden en structuur, het natuurlijke beschouwen.
 - Themapark vluchtelingen.toen en nu

- **Aandachtspunten**
 - Krijgsgevangenen kamp en natuur.
 - Veilig gevoel
 - Referentiepalen: (cf. di bij noodsituatie naar vaste punten kunnen gaan)
 - Toegankelijkheid voor personen met een beperking, rolwagen toegankelijk.
 - Herkenbare medewerkers (kledij)
 - Voldoende vuilnisbakken, WC
- **Aanbod bezoeker**
 - Educatief centrum
 - Info rond natuur in alle seizoenen
 - Beeldmateriaal over de geschiedenis -> kind en jongeren vriendelijk.
 - Uitnodigend onthaal om eventjes rustig/sfeervol te vertoeven cfr. Hoge venen.
 - Gidsborden met beeld en woord.
 - Bij informatie(borden): keuze uit natuur of/en erfgoedverhaal.
 - Belevingspad voor minder validen (geuren, gehoor, voelen)
 - Link natuur – erfgoed steeds meegeven.
 - Geen cafetaria of terras, geen Beisbroek, geen Tillegem versus onthaalcafé (cfr. natuurmonumenten in Nederland)
- **Wie betrekken?**
 - Scholen en technische scholen
 - Mensen met kennis van natuur en erfgoed
 - Militaire musea
 - Provincie
 - Plaatselijke verenigingen

4.3.2 Deel 2: Hoe kunnen omgaan met stilte, rust en beleven in de natuur- en erfgoedsite?

Stilte en rust doet denken aan ...

- Groen, water, zitbanken, geen gemotoriseerde voertuigen, uitkijkposten, flora&fauna, oase, wandelingen, rustplaatsen, vogels, wind, vrijheid om te wandelen, ..
- Ochtend, nacht, avond, meditatie, vogels, kleine groepen, schuwe dieren, alleen, geen geluid/muziek, isolement, klooster, natuur, weinig mensen, weinig verkeer, ...

Beleven doet denken aan...

- Zintuigen, onderbegeleiding, themawandelingen, nachtvlinders en vleermuizen, proeven, video, inleven, horen, zoekkaarten, didactisch, zien, ruiken, voelen, inrichting, geschiedenis, bolderkader, verschillende seizoenen, ...
- Ontdekken, rust, regen, verwondering, geur, gehoor (zintuigen), stilte, buiten vertoeven, kleuren, ruimte, zon, ...

Ideeën rond stilte en rust en beleven in de natuur- en erfgoedsite:

- Avondwandelingen - Ochtendwandelingen
- Uitkijkpost
- Rustplaatsen, Geïntegreerd
- Meditatie, yoga, ..

- In de barakken meditatie ruimte
- Kleine! groepswandelingen
- Alleen wandelen
- GSM's mogen uit: boodschap: je mag eens onbereikbaar zijn
- Blote voetenpad
- Geur (in barakken)
- Belevingspad
- Geur van streekeigen soorten
- Bolderkar/rugzak met zaken om te beleven (kaarten, schepnet, ...)
- Aantal Barakken inrichten zoals vroeger (beleven van hoe het was als krijgsgevangene maar ook barak inrichten als munitiedepot met oude-nietwerkende munitie>>zichtbaar maken van hoe dit echt is)
- Bezoeken als personage (munitiedepot, krijgsgevangene, ...)
- Info over natuurbeheer

4.4 GROEP 4

4.4.1 Deel 1: Het onthaal in de natuur- en erfgoed site in 2025?

- **Kenmerken**
 - Professioneel onthaal
 - Goed opgeleide gidsen
 - Meertalige gidsen
 - Herkenbaar, vriendelijk
 - Persoonlijke aanwezigheid i.f.v. betrokkenheid en sociale controle
 - Tijdens bepaalde uren en weekends bemande balie/onthaal
 - Zijn ambassadeurs van het gebied
 - Controle
 - Gesloten karakter behouden (mysterieuze behouden)
 - Diverse doelgroepen
 - Persoonlijke betrokkenheid medewerkers/Vrijwilligers
 - Sanitaire voorzieningen
 - Mogelijkheid om iets te drinken i.f.v. "socialising" versus geen cafetarie, ijsjes foodtruck
 - Parking met onthaalbord/ verzamelplaats
- **Aandachtspunten**
 - Regenprogramma
 - Bewegwijzering van en naar parking, vanop autosnelwegen (E40,E403)
 - Toiletten
 - Respect voor stilte en rust
 - Geen overkill aan infoborden (alternatief? Digitaal?)
 - Ook nog speciale openingen (bv. openmonumentendag)
 - Rolstoeltoegankelijkheid
 - Omgang en toegang voor honden?

- Kledij en schoeisel: goed communiceren
- Voldoende uitleg onderweg als je zonder gids wil wandelen.
- **Aanbod bezoeker**
 - Logboek voor waarnemingen, krijtbord voor waarnemingen
 - Educatief pakket afgestemd op leerplannen
 - Tijdslijn
 - Permanente en tijdelijke tentoonstellingen
 - “Shop” met publicaties
 - Rustplaatsen
 - Digitaal verhaal, bv. app, 3D projecties
 - Link met andere bezienswaardigheden in het Brugse Ommeland.
 - Programma gericht op kinderen gericht op ontdekken en kennismaking
 - Gezellige ontmoetingsruimte met info (algemene info(plannetje en situering bezienswaardigheden, plaats waar je iets kan drinken, kalender met activiteiten, ...)
 - Infobrochure
- **Wie betrekken?**
 - Professionele onthaalmedewerkers
 - Coördinator van vrijwilligerspool
 - Goed opgeleide gidsen
 - Vrijwilligers voor natuurbeheer
- **Andere**
 - Te grove ondergrond van nieuw fietspad.

4.4.2 Deel 2: Hoe kunnen we de natuur- en erfgoedwaarde samen ontsluiten?

Voorstel 1: Beleving erfgoed en natuur met aandacht voor zintuigen

- Wat bereiken:
 - Betrokkenheid van het publiek
 - Bijleren
 - Respect bijbrengen
 - Zintuigelijke ervaring, luisteren in stilte
 - Natuurbeleving opengesteld gebied (afgesloten gebied beperkt houden)
 - Gidsen en opleiding spelen een grote rol
- Wie is betrokken?
 - !!! Gidsen. Zij hebben een goede opleiding en kunnen regelmatig bijscholen. Er is een jaarlijkse uitwisseling.
 - Publiek
 - Onthaal en vrijwilligers
- Welke middelen zijn nodig?
 - Binnenruimte met aanbod van videovragmenten, thematentoonstellingen, fototentoonstellingen, vogelgeluiden
 - Tablet met oorjte: audio visueel

- Applicaties
- QR-Codes
- Didactisch materiaal ontwikkeld door gidsen
- Verrekijkers
- Brochures met wandelingen
- Paraplu
- GSM uitschakelen om stilte te bewaren

Voorstel 2: Bezoek aan de hand van rollenspel

- Wat bereiken?
 - Spontaniteit
 - Mag niet te veel zijn
 - Hotposts moeten gezien zijn
 - Gezinnen/ doe-publiek
 - Inleving/beleving zodat alle aspecten van het Domein aan bod komen
 - Kiezen van een specifiek verhaal zoals natuur, viskwekerij, ontginning, militair, krijsgevangenen
- Wie is betrokken?
 - Partners
 - Gidsen
 - Heemkundige kring
- Welke middelen zijn nodig?
 - Geocache
 - Oude munitiekisten (hier per thema een voorwerp om een selfie te nemen bv. militaire helmen, visnet, ...)

Voorstel 3: Drukwerk/digitale info/website

- Wat bereiken?
 - Interesse opwekken
 - Scholen
 - Jeugd
 - Duiding erfgoed/natuur
 - Wisselwerking
 - Vredesboodschap brengen
 - Flyer/folder continu update moet meegroeien met de site zelf ! up to date houden.
 - Folder naar kinderen toe (eenvoudig)
- Wie is betrokken?
 - Huidige partners
 - Gidsen
 - Heemkundige verenigingen
 - Plaatselijke bevolking
 - Bezoekers
 - Buitenlanders

- Scholen
- Verantwoordelijke
- Coördinator.
- Welke middelen zijn nodig?
 - Budget!!
 - Ontwerp
 - Intrigerende foto's
 - Website
 - Diverse personen

Voorstel 4: Programma voor kinderen

- Wat bereiken?
 - Voeling krijgen met de natuur en geschiedenis
 - Respect voor natuur
 - Voeling met ontnemen vrijheid, vluchten, ...
- Wie is betrokken?
 - Scholen, 3 netten
 - Jeugdbewegingen
 - Jeugdnatuurverenigingen
- Welke middelen zijn nodig?
 - Rugzakje met materiaal
 - DVD, opdrachtenkaarten, visuele materialen: gamel, lege kogelhuls, ... die vooraf worden meegegeven

Voorstel 5: Digitale organisatie

- Wat bereiken?
 - Meer intense natuur en erfgoedbeleving
 - Digitale info is makkelijker aan te passen dan bv. een bord in een gebied
 - Eenvoudig informatie bekomen (bv. website of QR codes op borden)
- Wie is betrokken?
 - Webmaster
 - Alle infobronnen bv. gidsen, miliairen, ANB, gemeenten, ...
- Welke middelen zijn nodig?
 - Website met alle info
 - Borden met QR codes

5 SLOTWOORD

Burgemeester Annick Vermeulen sluit de voormiddag af:

- *Hadden jullie ook zo'n inspirerende uitwisseling in de workshop?*

- *Ik vond het alvast boeiende discussies in de verschillende groepen.*
- *Ik had vandaag alvast de kans om andere fans en friskijkers te leren kennen en ik hoop dat jullie straks hier nog wat blijven hangen, met een drankje en een hapje, zodat ik ook de anderen nog even kan aanspreken.*
- *De droom die we hebben is ambitieus en we hebben nog voor verschillende jaren werk. De Vlaamse Overheid en de gemeenten Zedelgem en Jabbeke kiezen er bewust voor om samen met vrijwilligers in zee te gaan om zo de natuurpracht en het rijke verleden van Vloethemveld te laten leven bij onze inwoners en de bezoekers. We hopen op een enthousiaste groep van fans om het onthaal vorm te kunnen geven. Hopelijk heb ook jij daar na vandaag nog meer zin in? Ik ben blij dat wij vandaag een eerste keer hierover van gedachten konden wisselen en hoop jullie nog vaak te mogen ontmoeten*
- *Voor de uitbouw van het onthaal, laten we ons ook bijstaan door een ervaren groep van experts (Bureau voor Vrije Ruimte, Erfgoedstudio, Architectenbureau Bressers en ontwerpbureau Bailleul) om alles neer te schrijven in een onthaal en landschapsbeheerplan. Wil je graag meewerken aan de details van het onthaalplan dan kan je hier vandaag ook nog jou naam achter laten.*
- *We organiseren in het najaar ook nog een infovergadering over het beheer- en onthaalplan.*
- *Voor wie zich graag wil bekwamen als Vloethemveldgids: in het voorjaar van 2018 start een opleidingsmodule in samenwerking met Spermalie.*
- *Hou zeker je mailbox in het oog of maak je lid van de facebookpagina van het Vloethemveld. Alle info is ook terug te vinden op de webpagina over het Vloethemveld: <https://www.natuurenbos.be/vloethemveld>. Boswachter Luc houdt je sinds deze maand ook op de hoogte van Vloethemveld via twitter!*
- *Heb je toch nog vragen vandaag of kon je nog niet alle ideeën meegeven dan kan je nog terecht bij de infowand tijdens de drink.*
- *Bedankt!*

